

inspektion uden nedrustning, og enhver kunne se, at nok så megen inspektion ikke ville kunne forhindre et land i med få minutters varsel at påbegynde et overraskelsesangreb. Sovjetunionen ville under ingen omstændigheder acceptere de planer for militær spionage, som var udarbejdet af Pentagon og det amerikanske efterretningssvæsen til udførelse under dække af angivelige nedrustningsformål. Den eneste effektive forholdsregel mod overraskelsesangreb var afskaffelse af alle midler til fremføring af kernevåben. Tremagtsforslaget viste, at USA ikke var parat til en sådan forholdsregel, og dette forklarede, hvorfor Frankrig ikke var medforslagsstiller.

Reduktion af konventionelle styrker til 2,5 mill. mand for USA og Sovjetunionen: Denne forholdsregel var meningsløs, fordi såvel de amerikanske som de sovjetiske styrker allerede lå under dette niveau. USA gjorde yderligere reduktion til 2,1 mill. mand betinget af afslutning af en nedrustningstraktat mellem samtlige militært betydningsfulde magter, men stillede sig selv i vejen for, at Kina kunne deltage i nedrustningsdrøftelserne i De Forenede Nationer.

Den sovjetiske repræsentant imødegik videre britisk kritik af den sovjetiske nedrustningsplans forslag om øjeblikkelig ophævelse af militærbaser på fremmed territorium, noget, som efter britisk opfattelse ville rette et afgørende slag imod det vestlige forsvar og således give Sovjetunionen en væsentlig militær fordel. Den sovjetiske repræsentant pegede på, at en ophævelse af disse baser samtidig med afskaffelse af fremføringsmidler for kernevåben var naturlig, fordi disse baser netop var blevet oprettet med henblik på placering af sådanne fremførelsesmidler.

Senere i sin tale pegede han på, at Sovjetunionen fuldtud delte og forstod mange landes ønsker om, at der, selv før afslutningen af en traktat om almindelig og fuldstændig nedrustning, skulle træffes visse forholdsregler, som kunne bidrage til øget tillid mellem landene. Som sådanne for Sovjetunionen acceptable foreløbige forholdsregler nævnedes han følgende:

1) Afslutning af en traktat om fuldstændig standsning af forsøg med kernevåben.

2) Gensidig forpligtelse til ikke som den første at anvende sådanne våben.

3) Etablering af zoner uden kernevåben i forskellige dele af verden, f. eks. Central-europa, Balkan, Nordeuropa, Asien og Stillehavsområdet. Den sovjetiske repræsentant pegede særlig på præsident Nkrumahs forslag om at holde det samlede afrikanske kontinent frit for kernevåben.

4) De forholdsregler til standsning af våbenkapløbet, som er indeholdt i det polske resolutionsforslag (se ovenfor under (E)).

I slutningen af sit indlæg fremhævede han på ny, at Sovjetunionen, såfremt USA og dets allierede fortsat benyttede forhandlingerne om nedrustningsproblemet i første udvalg som dække for deres egen rustningspolitik, ikke ville have andet valg end at afslutte sin deltagelse i disse drøftelser for ikke at skabe illusioner i offentligheden om, at der her gjordes et alvorligt arbejde, medens vestmagterne i virkeligheden søgte at lede udvalget bort fra løsning af spørgsmålet om almindelig og fuldstændig nedrustning. Det blev i stigende grad klart for Sovjetunionen, at USA ikke for tiden var rede til at forhandle konstruktivt om nedrustning, og at den eneste vej til at løse dette spørgsmål derfor var at indkalde en ekstraordinær samling af FN's generalforsamling næste forår med deltagelse på regeringschefsniveau.

Den amerikanske repræsentant, *James J. Wadsworth*, gjorde den 27. oktober som svar på det sovjetiske indlæg i en tale opmærksom på, at den sovjetiske delegation nu syntes at acceptere tanken om, at der også før afslutningen af en traktat om almindelig og fuldstændig nedrustning burde træffes forholdsregler, som kunne bidrage til øget tillid. USA var parat til at drøfte de konkrete sovjetiske forslag i så henseende og håbede, at Sovjetunionen på sin side ville være rede til at drøfte de amerikanske forslag. USA håbede også, at forslag ville fremkomme fra anden side. Hvorfor skulle de i Genève afbrudte nedrustningsforhandlinger da ikke kunne genoptages? Videre sagde den amerikanske repræsentant, at USA's mål, som det klart fremgik af det amerikanske nedrustningsforslag af 27. juni 1960, er udarbejdelsen af en traktat om almindelig og fuldstændig nedrustning. Dette mål — en verden uden krig — burde kunne nås i løbet af 5-6 år, måske på kortere tid. Dette arbejde burde ikke forhindre, at man straks